

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. BALANDŽIO 2 D. NUTARIMO NR. 318 „DĖL GAMTINIŲ IR KOMPLEKSINIŲ DRAUSTINIŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2018 m. sausio 31 d. Nr. 116
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimą Nr. 318 „Dėl Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“:

1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

2. Pakeisti Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, ir juos išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318

(Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2018 m. sausio 31 d. nutarimo Nr. 116 redakcija)

GAMTINIŲ IR KOMPLEKSINIŲ DRAUSTINIŲ NUOSTATAI

1. Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato valstybinių ir savivaldybių gamtinių (geologinių, geomorfologinių, hidrografinių, pedologinių, botaninių, zoologinių, botaninių–zoologinių, genetinių, telmologinių, talasologinių) ir kompleksinių (kraštovaizdžio, kartografinių) draustinių, neturinčių patvirtintų individualių nuostatų (toliau – draustiniai), valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo principus, bendrus apsaugos ir tvarkymo reikalavimus, taip pat genetinių medynų, esančių draustiniuose, apsaugos priemones.

2. Nuostatuose naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės augalijos įstatyme, Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatyme, Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme vartojamas sąvokas.

3. Valstybės įsteigtų draustinių apsaugą ir tvarkymą organizuoja biudžetinė įstaiga – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Nustatyto apsaugos ir tvarkymo režimo laikymąsi bei saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendinių įgyvendinimą užtikrina saugomų teritorijų direkcijos pagal Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos priskyrimą.

4. Savivaldybių įsteigtų draustinių apsaugos ir tvarkymo veiklą organizuoja savivaldybės.

5. Draustiniuose draudžiama:

5.1. vykdyti miško kirtimus ir medienos ruošą neįšalus gruntui (mechanškai suardant dirvožemio dangą) žemės sklypuose arba jų dalyse, kuriose aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, saugomos augalų bendrijos, yra pagal Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymą griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių augavietės arba radavietės, išskyrus, ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo ar masinio ligų ir (ar) kenkėjų išplitimo atvejus, kai reikalavimas sunaikinti kenksmingus organizmus nustatytas teisės aktuose;

5.2. priskirti žemę mėgėjų sodo teritorijoms ir plėsti esamas mėgėjų sodų teritorijas, įkurti ir plėsti specializuotus gėlininkystės, sodininkystės, šiltnaminės daržininkystės, tvenkininės žuvininkystės ir kitus specializuotus ūkius;

5.3. statyti ir (ar) įrengti atliekų surinkimo ir saugojimo aikšteles;

5.4. įrengti kempingus, stovyklavietes ir poilsia vietas, išskyrus stovyklavietes ir poilsia vietas, numatytas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose arba prie bendruosiuose ir (ar) specialiuosiuose planuose pažymėtų vandens ir pėsčiųjų, dviračių turizmo trasų ir šiems darbams vykdyti yra gautas atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinis pritarimas, taip pat statyti transporto priemones ir kurti laukus ne tam skirtose vietose;

5.5. statyti, laikyti ar naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ar kitiems tikslams vagonėlius ar kitus šioms paskirtims naudojamus kilnojamuosius objektus arba įrenginius, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami:

5.5.1. prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šie objektai numatyti statinio projekte;

5.5.2. mokslo ir studijų institucijoms atliekant mokslinius tyrimus;

5.5.3. viešiesiems renginiams rengti, turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą;

5.5.4. kaip teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės;

5.5.5. vykdant verslinę žvejybą teisės aktų nustatytoje vietoje ir laiku;

5.6. važiuoti ne keliais savaeigėmis motorinėmis transporto priemonėmis, jas statyti ar kitaip eksploatuoti (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeiges transporto priemones), išskyrus atvejus, kai:

5.6.1. jas naudoja asmenys savo žemėje arba turėdami kitų žemės savininkų ir valdytojų sutikimą jų valdomoje žemėje statybos, žemės ūkio, miškų ūkio, melioracijos, verslinės žvejybos ar medžioklės darbams;

5.6.2. vykdomi gelbėjimo darbai, ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbai, valstybės sienos ir (ar) krašto apsauga, viešosios tvarkos palaikymas, kariniai mokymai ir (ar) pratybos, gavus atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinį pritarimą, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinė kontrolė, gamtotvarkos, paveldosaugos, aplinkos monitoringo ir tyrimo darbai;

5.6.3. jas naudoja važiuoti vandens telkinių ledu vykdant gelbėjimo darbus, ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbus, valstybės sienos ir (ar) krašto apsaugą, viešosios tvarkos palaikymą, aplinkos apsaugos ir saugomų teritorijų valstybinę kontrolę, karinius ar priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų mokymus ir (ar) pratybas, gamtotvarkos, paviršinių vandens telkinių tvarkymo darbus ir būklės tyrimus, inžinerinės infrastruktūros eksploatavimo darbus, kertant nendres, organizuojant ir vykdant sporto renginius ir (arba) sporto pratybas, turint teisės aktų nustatyta tvarka išduotus leidimus tokiai veiklai, taip pat vykdant verslinę žvejybą naudojant tokias priemones, būtinas verslinės žvejybos organizavimui ir vykdymui;

5.7. įrengti laukinių žvėrių aptvarus, išskyrus atvejus, kai jie reikalingi gamtotvarkos priemonėms įgyvendinti ir yra numatyti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

6. Genetiniams medynams, esantiems draustiniuose, taikomos apsaugos priemonės, nustatytos Nuostatų 11.1–11.9 papunkčiuose.

7. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, geologiniuose draustiniuose draudžiama:

7.1. griauti, kasinėti, užpilti atodangas, karstines įgriuvas ir smegduobes, išskyrus tuos atvejus, kai šie reiškiniai kelia pavojų statiniams, įrenginiams ar žmonių gyvybei ir kai tokiems darbams yra gautas savivaldybės institucijos ir atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinis pritarimas;

7.2. laiptuoti atodangų, karstinių įgriuvų ar smegduobių šlaitais ne specialiai įrengtose vietose;

7.3. pilti į karstines įgriuvas ir smegduobes atliekas, kitus skysčius, nuvesti nuotekas;

7.4. tiesti tranzitinius požeminius inžinerinius tinklus.

8. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, geomorfologiniuose draustiniuose draudžiama:

8.1. plynai kirsti medžius ir krūmus šlaituose, kurių nuolydis 15 laipsnių ir statiesniuose, taip pat kalvų viršūnėse, išskyrus atliekant ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbus ir tuos atvejus, kai saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatyta eksponuoti reljefo formas ir (ar) gamtos ar kultūros paveldo objektus;

8.2. sodinti želdinių masyvus, jeigu jie užstoja saugomas reljefo formas.

9. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, pedologiniuose draustiniuose draudžiama:

9.1. ardyti natūralią dirvožemio dangą ir miško paklotę, išskyrus tuos atvejus, kai atkuriamas ar įveisiamas miškas, atliekami archeologiniai tyrimai;

9.2. naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus pievose, išskyrus augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentuose, taip pat atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;

9.3. gruntui neišalus (mechanškai suardant dirvožemio dangą) atlikti miško kirtimus ir medienos ruošą, išskyrus, ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo ar masinio ligų ir (ar) kenkėjų išplitimo atvejus, kai reikalavimas sunaikinti kenksmingus organizmus nustatytas teisės aktuose.

10. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, botaniniuose draustiniuose draudžiama:

10.1. miško laukymėse ir aikštėse, natūraliose pievose ir ganyklose sodinti medžius, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus;

10.2. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

10.3. įrengti viliojimo vietas kanopiniams žvėrimis negavus atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinio pritarimo;

10.4. naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus jų naudojimą dirbamoje žemėje, urbanizuotose teritorijose ir sodybose, taip pat augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, ir atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;

10.5. sakinti mišką žemės sklypuose, kuriuose aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, saugomos augalų bendrijos;

10.6. atlikti miško kirtimus ir medienos ruošą neišalus gruntui (mechanškai suardant dirvožemio dangą), išskyrus atvejus, kai šalinamos pažeistos eglės atliekant ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbus arba kai reikalavimas sunaikinti kenksmingus organizmus nustatytas teisės aktuose;

10.7. žvejoti traukiamaisiais tinklais.

11. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, genetiniuose draustiniuose draudžiama:

11.1. naikinti ir žaloti augalus rūšių, kurių genetinei vertei palaikyti ir išsaugoti įsteigtas draustinis, ar augalus rūšių, kurios medyne padeda geriausiems medžiams augti, valytis šakas, formuoti stiebus ir lajas, atlieka dirvų apsaugos ir gerinimo funkcijas;

11.2. sodinti mišką, kur jis iki tol neaugo;

11.3. atkurti medyną miško dauginamąja medžiaga, išauginta ne iš tame pačiame draustinyje surinktų sėklų;

11.4. kirsti sveikus medžius ir krūmus, jeigu jie nekenkia augalams rūšių, kurių genetinei vertei palaikyti ir išsaugoti įsteigtas draustinis;

11.5. kirsti miške tikslines augalų rūšis pridengiančius medžius, pridengiantį pomiškį ir traką,

kai be jų priedangos tikslinės augalų rūšys neišsilaiko;

11.6. ardyti natūralią dirvožemio dangą, miško paklotę ir žolinę dangą, išskyrus tuos atvejus, kai skatinamas augalų rūšių, kurių genetinei įvairovei palaikyti ir išsaugoti įsteigtas draustinis, žėlimas ir atkuriamas miškas ar atliekami archeologiniai tyrimai;

11.7. tiesti kelius, užtvindyti, tręšti ir naudoti augalų apsaugos produktus, išskyrus tuos, kurie naudojami kovai su ligomis ir kenkėjais;

11.8. įrengti miške proskynas ir valksmus, jei tai nenumatyta miško kirtimus reglamentuojančiuose teisės aktuose;

11.9. įrengti šėryklas ir viliojimo vietas kanopiniams žvėrimis.

12. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, zoologiniuose draustiniuose draudžiama:

12.1. keisti vandens telkinių terminį ir cheminį režimą, kalkinti žemę;

12.2. naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, ir atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;

12.3. kitaip keisti draustinyje saugomų gyvūnų rūšių buveines, jeigu tai pablogintų jų apsaugos būklę.

13. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 ir 12 punktuose, teriologiniuose, herpetologiniuose, entomologiniuose draustiniuose draudžiama:

13.1. apsodinti miško laukymes ir aikštes mišku;

13.2. įrengti automobilių stovėjimo aikšteles;

13.3. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

13.4. įrengti viliojimo vietas kanopiniams žvėrimis negavus atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinio pritarimo;

13.5. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tuos atvejus, kai vykdomi draustinio tvarkymo darbai, aplinkos tyrimo, aplinkos monitoringo, mokslo tiriamieji darbai ir jiems vykdyti yra gautas atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinis pritarimas, atliekami leidžiami žemės ūkio ar miškų ūkio darbai, aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė, lankomi ir (ar) eksploatuojami šiose teritorijose esantys statiniai, taip pat atliekant ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbus. Atsižvelgiant į saugomų gyvūnų rūšis, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu draudimo lankytis laikotarpis gali būti paankstintas arba pratęstas ne ilgiau kaip 30 dienų. Šių draustinių teritorijoje gyvenančių asmenų veikla nėra priskiriama teritorijos lankymui.

14. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 ir 12 punktuose, ornitologiniuose draustiniuose draudžiama:

14.1. apsodinti miško laukymes ir aikštes mišku;

14.2. tiesti antžemines viešųjų ryšių tinklų laidines linijas, elektros tinklų oro linijas ir oro kabelių linijas;

14.3. skraidyti orlaiviais su varikliu (-iais), žemiau kaip vieno kilometro aukštyje, išskyrus ekstremaliųjų įvykių padarinių likvidavimo, paieškos ir gelbėjimo, nusikalstamų veikų užkardymo ir jas padariusių asmenų nustatymo bei sulaikymo ir karinės jėgos naudojimo taikos metu atvejus;

14.4. medžioti paukščius, o kitus gyvūnus – nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tuos atvejus, kai varninių paukščių ar kitų gyvūnų gausą reguliuoti numatyta saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentuose;

14.5. žvejoti nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d.;

14.6. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tuos atvejus, kai vykdomi draustinio tvarkymo darbai, aplinkos tyrimo, aplinkos monitoringo, mokslo tiriamieji darbai ir jiems vykdyti gautas atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinis pritarimas, atliekami leidžiami žemės ūkio ar miškų ūkio darbai, aplinkos ministro nustatyta tvarka suderintuose įveisimo planuose numatyti vandens telkinių įžuvinimo darbai, vykdoma aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė, lankomi ir (ar) eksploatuojami šiuose draustiniuose esantys statiniai, atliekami ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbai. Atsižvelgiant į draustinyje saugomas paukščių rūšis, aplinkos ministro įsakymu draudimo lankytis laikotarpis gali būti paankstintas arba pratęstas ne ilgiau kaip 30 dienų. Šių draustinių teritorijoje gyvenančių asmenų veikla nėra priskiriama teritorijos lankymui;

14.7. sakinti mišką, atlikti miško kirtimus ir medienos ruošą nuo kovo 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus atvejus, kai atliekami ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbai.

15. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 ir 12 punktuose, ichtiologiniuose draustiniuose draudžiama:

15.1. važiuoti per brastas;

15.2. vykdyti verslinę žvejybą;

15.3. keisti vandens telkinių dugną, natūralias buveines, jeigu tai pablogintų draustinyje saugomų rūšių būklę.

16. Ichtiologiniuose draustiniuose esančiose upėse ir upeliuose bebrų gausa reguliuojama aplinkos ministro nustatyta tvarka.

17. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, botaniniuose–zoologiniuose draustiniuose draudžiama:

17.1. apsodinti miško laukymes ir aikštes mišku;

17.2. naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus jų naudojimą dirbamoje žemėje, urbanizuotose teritorijose, taip pat augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, ir atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;

17.3. įrengti šėryklas kanopiniams žvėrimis;

17.4. įrengti viliojimo vietas kanopiniams žvėrimis negavus atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinio pritarimo;

17.5. vykdyti verslinę žvejybą;

17.6. medžioti paukščius teritorijose, kurios priskirtos paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms.

18. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, telmologiniuose draustiniuose draudžiama:

18.1. keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

18.2. kalkinti dirvožemį, naudoti trąšas ir augalų apsaugos produktus, išskyrus jų naudojimą dirbamoje žemėje, urbanizuotose teritorijose, taip pat augalų apsaugos produktų naudojimo invaziniams augalams naikinti atvejus, numatytus invazinių rūšių populiacijų gausos reguliavimo veiksmų planuose ar saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentuose, ir atvejus, kai nustatomas masinis kenkėjų išplitimas arba užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais;

18.3. vykdyti miško kirtimus ir medienos ruošą neišalus gruntui (mechanškai suardant dirvožemio dangą), išskyrus, ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo ar masinio ligų ir (ar) kenkėjų išplitimo atvejus, kai reikalavimas sunaikinti kenksmingus organizmus nustatytas teisės aktuose;

18.4. lankytis nuo balandžio 1 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tuos atvejus, kai vykdomi aplinkos tyrimo, aplinkos monitoringo, mokslo tiriamieji darbai ir vykdyti yra gautas atitinkamos saugomos teritorijos direkcijos rašytinis pritarimas, atliekami leidžiami žemės ūkio ar miškų ūkio darbai, draustinio tvarkymo darbai, aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė, saugomų teritorijų kontrolė, lankomi ir (ar) eksploatuojami šiose teritorijose esantys statiniai, taip pat, atliekami ekstremaliųjų įvykių, stichinių nelaimių padarinių likvidavimo darbai. Atsižvelgiant į saugomų gyvūnų rūšis, aplinkos ministro įsakymu draudimo lankytis laikotarpis gali būti paankstintas arba pratęstas ne ilgiau kaip 30 dienų. Šių draustinių teritorijoje gyvenančių asmenų veikla nėra priskiriama teritorijos lankymui;

18.5. medžioti paukščius teritorijose, kurios priskirtos paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms.

19. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, talasologiniuose draustiniuose draudžiama:

19.1. tvarkyti jūros dugną, transformuoti saugomų augalų ir gyvūnų rūšių bei natūralias buveines, jeigu tai pažeistų cheminę vandens sudėtį, keistų, terštų ar kitaip pablogintų šių buveinių apsaugos būklę;

19.2. išleisti nuotekas;

19.3. medžioti vandens ir pelkių paukščius;

19.4. statyti 55 mm ir didesnio aktytumo žvejybos tinklus nuo lapkričio 16 d. iki balandžio 15 d. tokiaame gylyje, kur nuo vandens paviršiaus iki viršutinės tinklo ribos yra mažiau kaip 15 m;

19.5. vilkti inkarus, grandines, atlikti kitus jūros dugną ardančius veiksmus;

19.6. rinkti moliuskus ir jūros dumblius.

20. Be reikalavimų, nustatytų Nuostatų 5 punkte, kraštovaizdžio draustiniuose draudžiama tiesti antžemines viešųjų ryšių tinklų laidines linijas, elektros tinklų oro linijas ir oro kabelių linijas.

21. Statiniai draustiniuose projektuojami, statomi, rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami, planavimo dokumentai rengiami, įvertinus vietovės kraštovaizdžio ypatumus siekiant:

21.1. išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus;

21.2. išsaugoti kraštovaizdžio vertę, gamtos ir nekilnojamąsias kultūros vertybes;

21.3. išsaugoti išlikusią (susiformavusią iki 1939 m.) būdingą gyvenamųjų vietovių planinę struktūrą.

22. Naujai statomų statinių, sodybos priklausinių dydis, proporcijos ir fasadų architektūriniai sprendiniai draustiniuose turi atitikti statinių ir priklausinių paskirtį.

23. Sodybų pastatai draustiniuose statomi atsižvelgiant į tradicinės atitinkamo etnografinio regiono (toliau – Etnografinis regionas), nustatyto Etninės globos tarybos prie Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. rugsėjo 17 d. rekomendacijoje Nr. 1 „Dėl etnografinių regionų ribų nustatymo“, planavimo ir architektūros savitumus, išdėstytus Nuostatų 24–28 punktuose, siekiant išlaikyti tradicinės Etnografinio regiono architektūros pobūdį: formas, dydžius, statybos produktus, spalvas.

24. Reikalavimai sodybų pastatų statyboms Aukštaitijos etnografiniame regione esantiems draustiniams:

24.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Negali būti statomi sublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo įrengiami pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

24.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

24.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų (garažo, pastatų ūkinei veiklai) architektūriniai sprendimai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

24.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

24.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

24.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

24.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

25. Reikalavimai sodybų pastatų statyboms Dzūkijos (Dainavos) etnografiniame regione esantiems draustiniams:

25.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Negali būti statomi sublokuoti gyvenamieji namai;

25.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

25.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, ištęsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų (garažo, pastatų ūkinei veiklai) architektūriniai sprendimai derinami prie tradicinių pastatų;

25.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

25.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

25.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

25.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

26. Reikalavimai sodybų pastatų statyboms Mažosios Lietuvos etnografiniame regione esantiems draustiniams:

26.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 9,5 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 200 m². Negali būti statomi sublokuoti gyvenamieji namai;

26.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 30°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ir daugiau dalių;

26.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, ištęsto stačiakampio plano, pusvalminiais ar keturšlaičiais stogais. Klojimo, daržinės aukštis – iki 10 m, kitų priklausinių – iki 7 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų (garažo, pastatų ūkinei veiklai) architektūriniai sprendimai derinami prie tradicinių pastatų;

26.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

26.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

26.6. pastatų sienų spalvos: tamsiai ruda, bordo, mėlyna, pilka, geltona. Langų rėmai, staktos dažomos ruda, o durys – ruda, juoda ar tamsiai mėlyna spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

26.7. sodybos pastatų stogų spalva: pilka, tamsiai ruda, raudona (molio čerpių). Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

27. Reikalavimai sodybų pastatų statyboms Suvalkijos etnografiniame regione esantiems draustiniams:

27.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 160 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 7 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Negali būti statomi sublokuoti gyvenamieji namai;

27.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

27.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 9 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį. Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų (garažo, pastatų ūkinei veiklai) architektūriniai sprendimai derinami prie tradicinių pastatų;

27.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

27.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

27.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai rusva, gelsva, geltona, žalsva, žalia. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalti medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

27.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

28. Reikalavimai sodybų pastatų statyboms Žemaitijos etnografiniame regione esantiems draustiniams:

28.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 8,5 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Negali būti statomi sublokuoti gyvenamieji namai;

28.2. sodybos pastatų stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai – valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30°–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos plokštumoje santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Gyvenamojo namo langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris ir daugiau dalių;

28.3. pagalbinio ūkio pastatai – vienaukščiai. Pastatų aukštis – iki 10 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas. Stogo ir sienos projekcijos plokštumoje santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Kitų naujai projektuojamų sodybos pastatų (garažo, pastatų ūkinei veiklai) architektūriniai sprendimai derinami prie tradicinių pastatų;

28.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

28.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

28.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

28.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.
